

Colegiul disciplinar
de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii
HOTĂRÂRE

22 februarie 2019
Nr. 60/2

mun. Chișinău

Completul de examinare a contestațiilor nr.1 al Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii în componență:

Președinte	- Cobzac Elena
Membrii	- Miron Aliona
	- Botnaru Stela

examinând în ședință închisă, contestația declarată de către reprezentantul ICS „RED Union Fenosa” Popa Viorel împotriva deciziei Inspecției judiciare nr. 47s-1619p/m din 28 ianuarie 2019 de respingere a sesizării privind faptele judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, Rațoi Victor, care pot constitui abateri disciplinare

C O N S T A T Ă :

1. Argumentele sesizării

La data de 27 decembrie 2018 în adresa Consiliului Superior al Magistraturii a parvenit sesizarea reprezentantului ICS „RED Union Fenosa” Popa Viorel, prin care solicită atragerea la răspundere disciplinară a judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, Rațoi Victor pentru presupusele fapte care pot constitui temei de abatere disciplinară.

Autorul sesizării relatează că, în procedura Procuraturii Anticorupție se găsește cauza penală nr. 20166978226, intentată la 03 noiembrie 2016, în baza materialelor puse la dispoziție de către Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova, ce vizează comiterea de către persoane responsabile din cadrul ICS „RED Union Fenosa” SA, a infracțiunii prevăzute de art. 335 alin. (1¹) din Codul penal. Invocă că, în temeiul ordonanței procurorului Bălan A., care conduce urmărirea penală, la ICS „RED Union Fenosa” SA a fost efectuată o inspecție financiară tematică, de către specialiștii Inspecției Financiare de pe lângă Ministerul Finanțelor, care s-a finalizat cu raportul din 24 noiembrie 2017, prin care încălcări ale legislației sau ale clauzelor contractuale nu s-au depistat. În acest context au solicitat procurorului clasarea procesului penal. Prin ordonanța din 26 martie 2018 procurorul Bălan A. a respins cererea, menționând că, concluzia inspecției tematice nu reprezintă un temei impunător pentru adoptarea unei decizii finale asupra cauzei, iar organul de urmărire penală nu a constatat circumstanțe care ar fi temeinice pentru adoptarea unei decizii de clasare. Contestațiile depuse asupra ordonanței din 26 martie 2018 au fost respinse. Ulterior, au depus cerere de accelerare a urmăririi penale la judecătorul de instrucție.

Prin încheierea din 26 septembrie 2018, judecătorul de instrucție al Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, Rațoi_Victor, a respins cererea de accelerare a urmăririi penale, argumentând că petiționarul nu a anexat probe din care ar rezulta că criteriile de rezonabilitate ale urmăririi penale în cauza cu pricina au fost încălcate, instanța neavând competențe să acumuleze probe din oficiu.

Consideră autorul sesizării că, pronunțând încheierea de respingere a cererii, instanța, intenționat sau din neglijență gravă, a încălcat drepturile și libertățile fundamentale ale ÎCS „RED Union Fenosa” SA, garantate de Constituția Republicii Moldova și de tratatele internaționale privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte, și a dat dovadă de o incompetență gravă și evidentă. Modul în care a fost abordată problema în încheierea instanței, face inaplicabilă instituția supravegherii judiciare a respectării termenului rezonabil de către procuror și organul de urmărire penală. Consideră că, instanța a abordat eronat problema invocată, având obligația să asigure aplicabilitatea prevederilor legale și având instrumentele necesare pentru aceasta, iar termenul de 5 zile pentru examinarea cererii, de expirarea căruia, în esență, instanța a legat imposibilitatea examinării cererii de accelerare a urmăririi penale, este un termen diriguitor, expirarea căruia nu dezinvestește instanța în raport cu drepturile și libertățile petiționarului.

Solicită tragerea la răspundere disciplinară a judecătorului Rațoi_Victor în baza prevederilor art. 4 alin. (1) lit. b) și c) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

2. Opinia scrisă a judecătorului

La solicitarea Inspecției Judiciare, judecătorul Victor Rațoi a prezentat opinia scrisă din care urmează că în calitate de judecător de instrucție al Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, prin încheierea din 26 septembrie 2018 a respins cererea înaintată de către Viorel Popa, reprezentant prin procură al ÎCS „RED Union Fenosa” SA, privind stabilirea unui termen concret pentru organul de urmărire penală în care să accelereze și să efectueze toate actele procesuale necesare în cauza penală nr. 2016978226. Motivele și temeiurile care au servit la adoptarea încheierii menționate sunt expuse în partea motivantă a acesteia și la adoptarea încheierii date s-a condus de prevederile legale care reglementează procesul de examinare a cererilor respective și anume, art. 20 alin. (4) - (6) din Codul de procedură penală.

În calitate de judecător de instrucție i-a solicitat procurorului să prezinte materialele cauzei penale relevante cazului, însă acestea nu au fost prezentate în termenul legal instituit, iar petiționarul nu a prezentat alte probe, decât cererea de accelerare a urmăririi penale, instanța neavând competențe să acumuleze probe din oficiu.

3. Poziția Inspecției Judiciare

Examinând temeiurile expuse în sesizare, pentru atragerea la răspundere disciplinară a judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, Rațoi Victor, prin prisma normelor legale aplicabile, Inspecția judiciară, prin decizia sa nr. 47s-1619p/m din 27 decembrie 2018, a respins sesizarea ca vădit neîntemeiată pe motiv că circumstanțele descrise denotă caracterul nefondat, declarativ al sesizării, autorul acesteia în mod subiectiv invocă temeiurile de abateri disciplinare, argumentele fiind neîntemeiate și având alte scopuri decât identificarea unor abateri disciplinare.

4. Argumentele contestației.

Împotriva deciziei Inspecției judiciare nr. 47s-1619p/m din 27 decembrie 2018, a declarat contestație reprezentantul ICS „RED Union Fenosa” Popa Viorel solicitând anularea deciziei Inspecției judiciare, considerând-o drept ilegală, și solicitând atragerea la răspundere disciplinară a de judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, Rațoi Victor.

În contestația sa, reprezentantul ICS „RED Union Fenosa” Popa Viorel își exprimă dezacordul cu încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 26 septembrie 2018, prin care s-a respins cererea înaintată de către Viorel Popa, reprezentant prin procură al ICS „RED Union Fenosa” SA, privind stabilirea unui termen concret pentru organul de urmărire penală în care să accelereze și să efectueze toate actele procesuale necesare în cauza penală nr. 2016978226.

5. Aprecierea Completului de contestație.

Potrivit art.27 din Legea nr.178/2014 cu privire la răspunderea disciplinară, Completele de examinare a contestațiilor ale colegiului disciplinar (în continuare – complete de contestație) verifică contestațiile împotriva deciziilor inspecției judiciare de respingere a sesizărilor.

În conformitate cu prevederile art.28 din Legea nr.178/2014 Completele de contestație examinează contestațiile împotriva deciziilor inspecției judiciare de respingere a sesizării. Procedura în fața completelor de contestație este scrisă.

Al.3 lit.b) din art.28 stipulează, că Completele de contestație sunt în drept să decidă respingerea contestației ca neîntemeiată.

Analizând temeiurile invocate în contestație și materialele administrate, precum și decizia Inspecției judiciare ce se contestă, Completul de examinare a contestațiilor conchide că contestația declarată urmează a fi respinsă din următoarele considerente.

Din materialele prezentate se constată, că petiționarul nu este de acord cu constatările Inspecției judiciare și solicită tragerea la răspundere disciplinară a judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, Rațoi Victor pe motivele invocate.

Completul de contestație menționează că, petiționarul în contestație nu a invocat careva argumente noi, neverificate de Inspeția judiciară și care ar servi drept temei pentru anularea deciziei contestate, conform căreia s-a constatat întemeiat că faptele expuse în sesizare, nu întrunesc condițiile și nu fac parte din lista abaterilor disciplinare, prevăzute de art.4 alin.(1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, comise de judecătorul nominalizat în sesizare și contestație.

În art.4 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, legiuitorul a stabilit expres și în mod exhaustiv faptele și acțiunile/inacțiunile, care constituie abateri disciplinare.

Completul de contestație reiterează, că potrivit materialelor cauzei disciplinare, faptele invocate de petiționar se rezumă la dezacordul cu încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 26 septembrie 2018, prin care s-a respins cererea înaintată de către Viorel Popa, reprezentant prin procură al ICS „RED Union Fenosa” SA.

În contestația sa reprezentantul ICS „RED Union Fenosa” Popa Viorel, nu descrie nici o faptă care ar constitui abateri disciplinare, nu prezintă nici o probă care ar confirma comiterea de către judecător a careva abatere disciplinară.

Din materialele cauzei rezultă, că potrivit informației extrase din Programul integrat de gestionare a dosarelor, că la data de 19 septembrie 2018 a fost înregistrată la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, cererea lui Viorel Popa, reprezentant prin procură al ICS „RED Union Fenosa” SA, privind stabilirea unui termen concret pentru organul de urmărire penală în care să accelereze și să efectueze toate actele procesuale necesare în cauza penală nr. 2016978226.

Conform Fișei de repartizare a dosarului cererea vizată i-a fost repartizată aleatoriu spre examinare judecătorului de instrucție Rațoi Victor.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 26 septembrie 2018, s-a respins cererea înaintată de către Viorel Popa, reprezentant prin procură al ICS „RED Union Fenosa” SA, privind stabilirea unui termen concret pentru organul de urmărire penală în care să accelereze și să efectueze toate actele procesuale necesare în cauza penală nr. 2016978226.

Completul de contestație notează, că potrivit art.1 alin. (4) din Legea cu privire la statutul judecătorului, judecătorii iau decizii în mod independent și imparțial și acționează fără nici un fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, inclusiv judiciare.

Astfel, se constată, că pentru a reține în sarcina judecătorului săvârșirea unei abateri disciplinare, urmează a se stabili dacă abaterea disciplinară este prevăzută de lege, dacă sânt întrunite elementele constitutive ale acesteia, respectiv, latura obiectivă și subiectivă. În lipsa unuia dintre aceste elemente abaterea disciplinară nu subzistă și, deci, nu poate fi angajată răspunderea disciplinară a judecătorului.

Potrivit contestației reprezentantul ICS „RED Union Fenosa” Popa Viorel solicită tragerea la răspundere disciplinar a judecătorului pentru faptele prevăzute la art. 4 alin.(1) lit. b), c), a Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor:

b) aplicarea în mod intenționat, cu rea-voință sau aplicarea repetată din neglijență gravă a legislației contrar practicii judiciare uniforme;

c) acțiunile judecătorului în procesul de înfăptuire a justiției care fac dovada incompetenței profesionale grave și evidente.

La caz, se reține că nu pot fi încadrate acțiunile judecătorilor și la lit. b) alin. (1), art.4 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, or, este necesar a se avea în vedere definirea noțiunii de neglijență gravă.

Textul lit. b), definește abaterea disciplinară prin acțiunile de „rea-voință” și „neglijență gravă”, de o gravitate deosebită, ca o latură care presupune afectarea actului de justiție.

Astfel, pot intra în sfera răspunderii disciplinare numai acele încălcări ale normelor de drept material și procedural care pun în discuții valabilitatea actelor întocmite de judecător, pentru care un observator rezonabil (persoană informată și de bună credință) nu poate găsi o justificare.

Prin urmare, pot atrage răspunderea disciplinară numai acele greșeli care au un caracter evident, neîndoielnic și cărora le lipsește orice justificare, fiind în vădită contradicție cu dispozițiile legale.

Ca urmare, pentru a putea reține „grava neglijență” este necesar ca judecătorul să manifeste o conduită de încălcare flagrantă a unei îndatoriri elementare profesionale cu consecințe grave asupra înfăptuirii actului de justiție, așa încât nerespectarea normelor de procedură și/sau materiale să poată fi caracterizată ca fiind o greșeală evidentă, fără justificare și cu consecințe deosebit de grave.

Faptele urmează să aibă consecințe grave prin încălcarea drepturilor părților, actul de justiție fiind afectat, prin ce s-ar fi adus atingere valorilor sociale, referitoare la realizarea activității de justiție, valori care sunt transpuse în planul responsabilităților profesionale ale judecătorului, în obligații și îndatoriri profesionale, stabilite prin lege și regulamente, a căror respectare nu poate fi considerată ca având caracter facultativ pentru un judecător.

Sub aspectul lit. c) al.1) art. 4 din Legea sus nominalizată, se rețin ca acțiuni ale judecătorului în procesul de înfăptuire a justiției care fac dovada incompetenței profesionale grave și evidente. Or, incompetența profesională gravă și evidentă presupune acțiuni care ar demonstra lipsă de cunoștințe sau de practică într-un anumit domeniu, la caz în domeniul de aplicare a legilor, a practicii unitare în spețele care se soluționează. Aceasta poate însemna o ignoranță, o neștiință a unor legi evident cunoscute, o aplicare absolut irelevantă, o lipsă a puterii legale de a îndeplini o anumită atribuție etc.

Din materialele examinate rezultă, cu certitudine, că decizia adoptată de inspecția judiciară este una legală și întemeiată, careva temeii legal de a o anula lipsește, iar presupusele încălcări ale judecătorului vizat, nu fac parte din chestiunile procedurale, care pot fi invocate de părți și alți participanți la proces în ordinea procedurilor legale de atac.

Astfel, în lipsa constatării careva fapte ce ar indica, că în acțiunile judecătorului vizat persistă elemente al abaterilor disciplinare, prevăzute de art.4 al.1 al Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Inspecția judiciară întemeiat a adoptat soluția anunțată de respingere a sesizării, decizia fiind una legală și întemeiată, iar temeiurile invocate în contestația depusă, fiind irelevante, fapte ce condiționează respingerea contestației înaintate ca vădit neîntemeiată.

Acestea fiind reținute, pomind de la circumstanțele de fapt și de drept menționate supra, Completul de contestație consideră ca fiind neîntemeiată contestația reprezentantului ICS „RED Union Fenosa” Popa Viorel, or, în cadrul examinării materialelor prezentate, s-a stabilit că, motivele invocate de autorul sesizării, în esență, nu prezintă fapte ce ar putea constitui abateri disciplinare, prevăzute de art. 4 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, nr. 178 din 25.07.2014, în privința acțiunilor judecătorului Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, Rațoi Victor.

Prin prisma celor expuse, conform art. 18, 27-28 din Legea nr.178 din 25.07.2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Completul de examinare a contestațiilor al Colegiului disciplinar

H O T Ă R Ă Ș T E :

Se respinge ca neîntemeiată contestația declarată de către reprezentantul ÎCS „RED Union Fenosa” Popa Viorel împotriva deciziei Inspecției judiciare nr.47s-1619p/m din 28 ianuarie 2019, de respingere a sesizării, privind faptele judecătorului Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, Rațoi Victor, care pot constitui abateri disciplinare.

Hotărârea este definitivă, se expediază părților și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii (www.csm.md).

Președinte	/semnătura/	Cobzac Elena
Membrii	/semnătura/	Miron Aliona
	/semnătura/	Botnaru Stela